

БРОЈ 15 ЛЕПТА

www.nb.rs
«Народ» излази сваког дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Насилник је сломљен

Вратиће се стамила лепота, Јечам жеће Гружанка девојка, Пропеваће богат и сирота О јунаку српском сељаку.

М. Јелић.

Заворила је била зора, танковрха копља по-Наилазио дан Правде, злађена, и нек на њима Севнули су страшно о-поносно лепришају се штри резови у љутих тробојни стегови слав-ножева и плануле о-гњевите бомбе, звоне-ћи као звано на узбу-ну. А за њима су стре-мili пукови и легије, скору и потпуну побе-нoseћи сунце и слободу над свима душма-ду браћи, одмазду и смрт непријатељу.

Пред силином њихове вере и пред правед-ношћу њихове ствари устукнуо је непријатељ. Ратари-заточници слободе, опијени лепотом својих чекиња и ноше-ни сновима наде и славе, још унапред су зна-чили пораз за насиљника без вере, за не-пријатеља без душе.

Уз победничке у-клике бојне ослобођа-вала се колевка старе-славе, постојбина древ-них велможа и властеле, староставни храмо-ви и вековне светиње, престонице краљева и царева. И као круна град Краљевића Марка, символ нашег поноса и витешства; и град на-шег Силног Цара, »у-злеђу сурих качанич-ких стена, уз вечити жубор широког Варда-ра, на докледу снежног Љуботена,« је симбол сна-ге и сјајне величине наше.

Насилник је салом-љен, и мач је свој сра-мно положио.

Нек јарко блистају изложити своја гледи-

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

шта. С тога ће требати рска делегација пред-још много времена, док вођена од посланика се дође до неког ре-Полоњија, у своје време била дошла к њему у вима кружи чак вест, Торин тражећи од из-да се неће ни доноси-ти никаква одлука пре-мишљење о Хрватској. 4.) Повраћај Грчкој ма-теријала четвртог грчког армијског корпуса, који је узет грчкој војсци за време окупације источне Ма-гнаника, да да своје ћедоније.

5.) Делови бугарских тру-па, који се налазе на за-паду од скопљанској мери-дијана и који припадају је-данајестој немачкој армији положиће оружје и сматра-ће се до даљег наређења као ратни заробљеници. Официри ће задржати своје оружје.

6.) Савезничке војске употребљаваће до мира Бугаре заробљене на истоку, без реципроцитета у по-гледу савезничких зароб-љеника, који ће без одла-гаја бити предани савез-ничким властима, а депор-тирана грађанска лица би-ће потпуно слободна, да се врате својим кућама.

7.) Немачка и Аустро-гарска у року од 4 недеље имају повући из Бугарске своје трупе и своје војне органе. У истом року мо-раје напустити територију краљевине Бугарске дипломатски и конзулатни представници централних сила као и њихови држав-љани.

НА МАКЕДОНСКОМ ФРОНТУ

Коминике Савезничких армија на Истоку

Солун. — 17. септ. | пределу примећују| увече. — У току но-| се пожари и крета-| њи и у јутру наше| ње трупака северу. | су трупе наставиле| На основу одре-| напредовање и го-| ђе непријатељ-| даба конвенције| ских заштитница.

У ноћи је непри-| јатељ још давао јак| прекидање не-| отпор нашим пат-| ролама у пределу| Бугарском, она| западно од Охрид-| су престала у по-| ског језера. У овом| дне.

ПРЕКИД НЕПРИЈАТЕЉСТАВА

Солун, 17 септ. увече. — Извештај Штаба Источне Војске. — 16 септембра потписана је војничка конвенција између врховног команда-нта источних савезничких војсака и пред-станица бугарске владе: њом се прекидају не-пријатељствства са Бугарском.

Бугарски су пуномоћници примили услове које је поставио врховни командант, а који се односе на евакуацију српских и грчких територија и на потпуно стављање ван дејства бугар-ске војске.

Војничка Конвенција која регулише услове прекида непријатељ-става између савезничких држава и Бугарске гласи:

1.) Неодложна евакуација територија још окупираних у Грчкој и Србији. Са ових територија неће узети никакав материјал, ни жито ни стока ни какве друге намирнице.

При одласку неће се чи-нити никаква штета.

2.) Неодложна демобилизација целе бугарске војске, сем неколико елемената одређених за безбедност земље.

3.) Депо на одређеним тачкама, смештање оружја, муниције и војних возова под контролом Савезника. Који ће се предати Саве-зницама.

Да ћу Вам рећи, да сам посебно једино из ви-ших љубавних разлога,

— Најзад госпођо....

— Поштујте бар неви-ност, господине!

— Али ја не увиђам....

— Треба бити срамеж-љив!

— Зар за то што сам рекао триг?

— Зар опет! Ах госпо-дине, господине!

— Али шта је за Бога то тако страшно?

— Господине, кад је чо-век са децом онда се то каже задњи део гуске!

За овим ми стави у та-нији дебелу и масну трти-цу док сам ја држа на у-стима салвет као бајаги да

потврдиће Вам да се ни-сам много преварio у и-збору.

Госпођица Жоржета Бо-адиканфр била је сушта про-тивност своје матере што се тиче спољашности. Што је матара била ружиња тим је човек на свету што сама

имала је заиста све оно баш као пајсану госпођу Боадиканфр.

У овој битци није било заробљеника. У једној самој пећини на коти 703 прибрано је 30 непријатељских лешева, 60 мртвих је на-ћено у једном рову, званом Коста ди Пела-та, а други лешеви су откриви у једном ма-лом редуту између Са-ко Сега и Ронколе.

У првом моменту, по-сле огорчне борбе Чес-хословаци су подлегли и положај је пао, али својом иницијативом, дивним налетом, чехословачке посаде са ко-те 905 и оближњег ре-дуга извршише про-вив напад. Дивља мрж-ња оживела је крваву битку. Сви Мађари и Немци били су поби-јени на повраћеним по-ложајима.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Белгиј-ска је војска 15 септембра прелази 16.000.

Доцније. — Јутрос се битка успешно развила у правцу југоистока у близини Сен Кантена и проширила се на фронту од 50 ки-лометара.

На крајњем дес-ном крилу девети корпс је у 5 сати прешао у напад између Дикс-мода и Ипра. У пра-скозорје Белгијан-ци су напредовали 4 миље и задобили 4000 заробљеника. Енглеска је флота учествовала у овим операцијама.

Десно, енглеске трупе у вези са Бел-гијанцима, постигле су велике успе-хе.

Западно од Кам-бреа, Енглеси су и-мали сјајних успе-ха.

Енглеске мари-нске јединице утврдиле су се источно од Еско, према Кан-тенгу.

Северно од пута Вапом-Камбре ка-надске су трупе за-узеле део одбран-беног система, зва-ног линија Марко-ен-Мезиер, до се-верно од Саји. Број 46 дивизије.

У вези са њом, друге су трупе на-предовале на зави-јутку канала јужно од Белеглиз, за-титивши јужни бок

заробљеника, које се налазе се-ло Белеглиз и мно-ги тунели и утвр-ђења. Трупе ове дивизије су успеле, да освоје један цео систем јаких по-лојаја.

На крајњем дес-ном крилу девети корпс је у 5 сати прешао у напад између Дикс-мода и Ипра. У пра-скозорје Белгијан-ци су напредовали 4 миље и задобили 4000 заробљеника. Енглеска је флота учествовала у овим операцијама.

Да сазнаје ширило ми-ти неизмерне хоризонте. Ох, само да знate какве хоризонте!

Да знate само како сам се охладио још исто то по-подне!

Права катастрофа! Били смо сви четворо на купању. Вече је падало. Море поче добијати жуту, па затим црвенкасту боју, као оно што се вели у ја-романима.

У томе часу обраћајући Јоржету госпођу Бо-адиканфр изговори ову хе-ројску, ову божанствену реч!

— Кћери, окрени се, мо-лим те, одмах се окрени.

— Али, зашто, мамице?

— Окрени се, зар не ви-диш да сунце леже?

Послушно, Јоржета о-брну леђа сунцу. Тада се уверих да је би-

ФЕЉТОН

ОСНОВНЕ МЕТЕНИЈЕ:

СРАМЕЖЉИВОСТ

— Што се тиче срамежљивости, отпоче дебели Монавел, пошто је претходно бацио дрогорелу цигару, мора се признати да је госпођа Боадиканфр срамежљива жене.

Треба само видети начин на који је она васпитала своју децу. А! кажем Вам, то су деца, која су још из ране младости сазнала за добре принципе. Она и не знају шта то значи играти се по слату, мали Боадиканфр, њима се никада није десило да развију гла-ву или нос. Ето зашто би се смео опкладити да је она од малишана из овог примерне куће неће за-вршити као апаш. Можете ли веровати мирне савести?

— Госпођа, Боадиканфр је

јим се изражава пред де-дом!

— Најзад госпођо....

— Поштујте бар неви-ност, господине!

— Али ја не увиђам....

— Треба бити срамеж-љив!

— Зар за то што сам рекао триг?

— Зар опет! Ах госпо-дине, господине!

— Али шта је за Бога то тако страшно?

— Господине, кад је чо-век са децом онда се то

каже задњи део гуске!

За овим ми стави у та-нији дебелу и масну трти-цу док сам ја држа на у-стима салвет као бајаги да

потврдиће Вам да се ни-сам много преварio у и-збору.

Госпођица Жоржета Бо-адиканфр била је сушта про-тивност своје матере што се тиче спољашности. Што је матара била ружиња тим је човек на свету што сама

имала је заиста све оно баш као пајсану госпођу Боадиканфр.

— Али, госпођо, почеја-је да се држа за глупе, и-дијете, кртени?

Више на север, у исто време, америчке су трупе напале на Хинденбургову линiju на фронту од 5 километара.

У току последња три дана задобили смо преко 32.000 заробљеника на фронту Сен Кантен—Камбре.

Лондон. — Повелападе је освојена, такође и већи део шуме Хутхулст.

ПОРУКА НЕМЦИМА

Париз. — Председник енглеског поморског савеза Хевлок Вилсон стигао је у Француску, да води пропаганду за бойкот Немачке после рата. Он изјављује, да владе Споразуму неће никада успети, да казне Немачку колико заслужује.

Ни један уговор неће бити довољан, да Немцима учини да испаштају своје страшне злочине.

Само народи могу да касне немачки народ како треба. «Енглеска територија није претрпела никакву штету, али Енглези се захлину — каже Хевлок Вилсон — да ће осветити више опустошene окрузе.

И ако непријатељ није продро на наше земљиште, онт и ми имамо на хиљаде морнари и грађана, које су сурвово убили сумарена. Ја позивам Француску, да нас после рата помогне, да осветимо ове мртве. Ми, Енглези вам обећавамо, да ћемо принудити Немце да плате злочине, учињене на француском земљишту, али тражимо од вас, да и ви помогнете нама, да једним јаким и неумољивим боком осветимо безброжне злочине, које су Немци учини на мору».

ИЗ РУСИЈЕ

Цирих. — «Наје Франц Пресе добија из Москве, да је большевичка влада установила револуционарни орден „црвене заставе“. Ускоро ће бити раздељена прва одличја.

Цирих. — Многи посланици руске думе и чланови државног савета састали су се у Кијеву и решили су, да се упутиједан

апел европским народима, за интервенцију да престане црвени терор. Одбору је повериен састав овог апела.

У РУМУНИЈИ

Цирих. — Дошиник пештанско града листа «Аз Штак» имао је интервју са румунском краљицом Маријом. Она је изјавила: Познате су ми оптужбе, које се дижу против мене. Кажу да ја буним становништво против централних сила.

Такве оптужбе ме ни најмање не узвишију нити жалосте. Оно, што сам урадила, била је моја дужност. Храбрила сам своје војнике после пораза и то је била моја дужност, јер сам ја њихова краљица, а њихова судбина, моја је судбина. Нико ми не може пребацити, што сам се оправстила од становништва, које је оцепљено од краљевства. Нико ми не може истргнути љубав према народу, ја осећам да нас заједничке муке и болови још више зближују.«

РЕЧ ЂЕНЕРАЛА ПОА

Сиднеј. — Ђенерал Пое пред публиком изјавио: «Никаква казна неће бити потпуна, док Немачка не буде побеђена на свом земљишту и не буде дожвела страхове рата, које је започела.«

Ове су речи произведеле дубок утисак и биле су више опуштене окрузе.

Дневне Вести

одликовања

Грчки краљ одликовао је:

Орденом Спаситеља другог степена: ђенерала Петра Бојовића;

Орденом Ђорђа Првог другог степена: пуковника Данила Калафатовића;

Орденом Спаситеља петог степена: коњичког капетана I кл. Спирку Чаковског; пешадијског капетана Синишу И. Петровића, Лаку Антонијићу и Милоша Бранковића; рез. коњичког поручника Петра Цве-

тковића; пешадијског поручника Јиворада Љ. Гогића; рез. пешадијског поручника Драгомира М. Тодоровића и Станимира А. Бурића; капелнике Венца Рендла и Марка Радосављевића.

ПОШИЉЕ ЗА СРБИЈУ

Обавештајни Биро у Солуну саопштава: «Према нарочићу Господина Министра Финансија Збр. 185 од 8. августа 1918. године, све новчане пошиљке — уплате, које су намењене за крајеве под Бугарима, а предате овом Биро-у, објављене су од извршења. Према овим све овакве пошиљке, које су уплаћене код овог Биро-а почевши од 26. јула ове године, ни су исплате, већ су депоноване код извештајног Биро-а Срп. Црв. Крста у Женеви.«

РУШЕЊЕ САВЕЗА

Рим. — »Епока« пише:

Поступак софијске владе јесте знак рушења четврног савеза. То је пораз њихове политике на Балкану и у Азији.

Бугарска је била за централне силе мост за Турску а зид противу Србије. Пад Бугарске изазваће изоловање Турске.

КОЛУМБОВ ДАН

Вашингтон. — »Колумбов дан«, у који се слави откриће Америке, увек је највеће прослављање у Сједињеним Државама, јер је то свечаност, која више од сваке друге аближеје нови и стари свет. Ове године, поготово, када човечанство преживљује трагичне часове, прослава ће бити нарочито величанска.

Председник Вилсон поједије проглас:

»Сваког дана све више јачају у нашој мисли велики принципи, за које се боримо, показујући нам све јасније какав ће бити свршетак и како да до њега дођемо. Сада јасније него икада схватамо, зашто су слободни људи створили велику нацију и форму владавине, коју ми ћубимо и како узвишене улоге је па-

наставила на целом фронту у Шампањи.

Председник Вилсон поједије проглас:

»Сваког дана све више јачају у нашој мисли велики принципи, за које се боримо, показујући нам све јасније какав ће бити свршетак и како да до њега дођемо. Сада јасније него икада схватамо, зашто су слободни људи створили велику нацију и форму владавине, коју ми ћубимо и како узвишене улоге је па-

наставила на целом фронту у Шампањи.

На левом крилу Французи су потпуно одба-

чили Немце из Сент Ма-

ри-а-Пи и прешли ово

село. Северно од Сом-Пи

јасније какав ће бити свр-

шетак и како да до њега дођемо. Сада јасније него икада схватамо, зашто су

Французи Ор, као и шу-

ме и висоравни север-

ије. У централу Фран-

цузи су заузели Марс-

и помакли своје линије

на Америци у део да јесон, председник Сједињених Држава одређујем су- свету учини.

Годишњица открића А- мерике треба да克ле да ове као дан прославе слободе судбоносне године има у Сједињених Држава, који се имао прославити у це- лој земљи на усмену открића наше домовине. Да би на свечаности могли у- чествовати и сви државни чиновници, чија служба није неопходна, сви ће 19. септембра бити слободни са службама.

С тога ја, Вудрон Вил-

дији, загрожава Лил и омогућава његово опкољавање.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

у Будикаријама, ноћу 16. септембра, после жестоке артиљеријске припреме на пространом фронту, мно- бројна непријатељска одељења прешла су Киезе и напала на наше истакнуте положаје код Маона у Валд'Аоне, отворивши јаку пе- шадијску и митраљеску ва- туру.

Наше су батерије осује-

тиле непријатељске поку- џај и принудиле неприја- џе да се повуче преко реке. На осталом делу фрон- та артиљеријски двојби, интензивнији дуж Пјаве и рад извидница на врху Кади (Тонале). Заробила смо једну комплетну па- тролу.

Оборена су два непријатељска аероплана.

У Мађедонији. — На-

ше трупе настављају

гоњење непријатеља ко-

ји се повлачи у праву

Скопља преко Тела-

това.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — »Манчестер Гвардијан« пише: «Ма ко- лико лила велика улога Француза у победи, ипак данас цео свет мисли на Србију. Чак и после стражовитих губитака, које су били претрпели српска војска и српски народ, за време њиховог повлачења кроз Албанију, оно што је ос- тало од српске војске жртвовало се нештедима изборби за ослобођење Биг- ѡога. Сви они који су видели, како се Срби боре, једнодушни су у исказима о њиховој несавладљивој храбrosti и презирању смрти. Они су до сада узлудили жртвовали своје животе, али су најзад нападијени, јер од сада маршују у својој сопственој земљи и гледају како њихови тирани беже пред њима. Какви сретни дани се пружавају овога тренутка на Крфу где се од почетка њиховог изгнанства налазије српски болесни, рањени војници, који су очекивали овај час уморно и са неодложивом надом.«

(Р. Пресбериј.)

Лондон. — После ос- тавке пруског министра војног, поднео је о- ставку и канцелар Хер- тлинг. Кајзер још на- је одлучио ништа.

Женева. — »Франк- фуртер Цајтунг« јавља: Румунски суд је са 4. гласа против 1. ослобо- дио од оптужбе капе- тана Арулеску, који је публиковао један же- сток манифест против Букурешког мира.

Лондон. — Из Женеве: Немачка повлачије своје трупе из Румуније. Утврђено је, да не-

зимајући

Сиромах сам! То је

за мене част!...

Вечерас сам био у ста-

ну директора мого листа.

По своме послужитељу

дао ми је дводесет фри-

нака.

(Наставиће се)

МАЛИ ОГЛАСИ

Чисти восак

Продаје се чисти во- сак првог квалитета за цркве у радњи Браће Петракоглу, Вардарска Капија, улица Св. Парацеве. Продаја на велико.

19—20

НОВ ПРАКТИЧАН УЏБЕНИК

Француске конверзације и граматика

За самоуке, од Д. А- калаја адв. из Београда, II овд. издање, цена др. 5.— продаје се у књи- жарама »Шумадија«, ул. Егнатија 77 и Ристи- војевића код Беле Куле.

5—30

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелисијана Шансора — 23

Затим стаде певуши

виче како јури без главе

и свој бели кревета.

Ето из којих разлога ни-

која сам данас зет госпође

се кретох вовом да што

пре стигнем у загрђај мо-

је мале Нине, у улици Пи-

јага, која ми без предоми-

јаја!

Признајете и сами, да

је ова жена и сувише сра-